

הטרדה מינית בצבא - איך צה"ל מתמודד עם התופעה?

מאות חיילות מתלוננות מידי שנה על הטרדה מינית שחוו בשירותן הצבאי. אליהן מצטרפות גם תלונות של חיילים שהוטרדו מינית. הפרקליטות הצבאית מגישה בכל שנה הוראות שיפוט בגין עבירה זו, הן בכתבי אישום והן בדיון משמעתי. כיצד צבא הגנה לישראל מתמודד עם הטרדות מיניות במסגרתו? מה נחשב להטרדה מינית בצבא וכיצד על הקורבן להתמודד? עו"ד אסף דוק מסביר.

יוה"ל"ן - יועצת הרמטכ"ל לענייני נשים, מקבלת מידי שנה מאות תלונות של חיילים ושל חיילות בגין [הטרדה מינית](#) שחוו במהלך שירותן הצבאי בצה"ל. העבירה מותרת בקרב קרבנותיה תחושה משפילה שעלולה להיות הרסנית. מחקרים מעידים כי חומרת העבירה קשורה לרמת המצוקה הנפשית שיחווה הקורבן.

פקודה האוסרת הטרדה מינית בשירות הצבאי הייתה קיימת משנת 1979. הפקודה אסרה פגיעה על רקע מיני וכללה היבטים של הטרדה מינית. יחד עם החוק למניעת הטרדה מינית שפורסם בשנת התשנ"ח-1988, חל תיקון בפקודה הצבאית כנדרש בחוק.

מה נחשב להטרדה מינית בצה"ל?

הטרדה מינית בשירות הצבאי באה לידי ביטוי במעשים מגונים, בהצעות מיניות חוזרות ונשנות כלפי אדם שהראה, בהתנהגות או במילים, למטריד כי אינו מעוניין. הטרדה מינית יכולה לבוא לידי ביטוי בהתייחסות משפילה או מבזה הנוגעת למיניותו, למינו ולנטייתו המינית של אדם. סחיטה באיומים גם מבטאת הטרדה מינית, בתנאי שהאדם נדרש לעשות מעשה בעל אופי מיני. תלונה שהוגשה לגבי הטרדה מינית, פגיעה או התנכלות מכל סוג שמקורה בהטרדה מינית גם נכללות בסעיף זה. התייחסויות מיניות או הצעות מיניות בין מטריד למוטרד שקיימים ביניהם יחסי עבודה, שירות או יחסי מטפל ומטופל, תוך ניצול המרות, נחשבות להטרדה מינית גם אם המוטריד לא הראה סימנים כי אינו מעוניין.

כיצד צה"ל מתמודד עם הטרדות מיניות במסגרתו?

למרות קיומה של הפקודה והחוק למניעת הטרדה מינית נראה כי צה"ל לא מעגן ומפנים בקרב משרתיו את חומרתה ואיסורה של העבירה. בטירונות, בהכשרות הפיקוד, בהכשרות מקצועיות ואף בבתי ספר לקצינים לא מתקיימות הדרכות למען מניעת התופעה. צה"ל מקיים, כפי הנדרש בחוק, הדרכה בנושא אחת לחצי שנה בכל יחידה. יחד עם זאת, לאור הפניות הרבות בגין תלונות הנוגעות להטרדה מינית, ניכר כי על צה"ל לפעול במטרה למנוע את התופעה, בין היתר על ידי הדרכות וקורסים בנושא.

כיצד על חייל/ת לפעול במידה ונפלו קורבן להטרדה מינית בצה"ל?

מהו"ת - מרכז התמודדות ותמיכה, הינו גוף מיוחד הקיים בצה"ל המוקדש לנפגעי הטרדות מיניות או תקיפות מיניות. החייל או החיילת יכולים להגיש פניה, עם פרטיות מוחלטת, ולקבל את מלוא המשאבים לשם המשך שיקום או הגשת תלונה במידת הצורך. המרכז מקנה אפשרות לטיפולים פסיכולוגיים ורפואיים וכל מידע הנדרש במצב זה. כמו כן, הקורבנות יכולים לפנות ליוה"ל"ן (יועצת הרמטכ"ל לענייני נשים) ששמה מפורסם בכל יחידה בצה"ל, גם אם ההטרדה התרחשה באזרחות או בסביבה המשפחתית. על הקורבן לשקול את האופן שיתן מענה למצוקתה. ניתן להתייעץ עם עורך דין צבאי מומחה שייתן הכוונה מקצועית לדרכים בהם ניתן לנקוט בהתאם למקרה. במידה והוחלט להגיש תלונה, הדבר יכול להיות לא פשוט עבור נפגע העבירה ולכן מומלץ להיעזר בשירותיו של עורך דין צבאי מקצועי בהליך זה. ליועוץ ראשוני בנושא ניתן ליצור עימנו קשר בטלפון **052-6885006** או [להשאיר פרטים](#) ונשמח לסייע ולהציע לך מענה ופתרונות מקצועיים בהתאמה אישית. הפניה אינה כרוכה בהתחייבות כל שהיא מצדך. סודיות מלאה מובטחת.

{*:fast_contact}